

**การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ของโรงเรียนวัดสุทธาราม**
Internal Quality Assurance Operation of Wat Suttharam School

วิภาดา ม่วงนา*

Vipada MOUNGNA

* หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

รับบทความ 15 มกราคม 2565 แก้ไขบทความ 23 มีนาคม 2565 ตอรับบทความ 15 พฤษภาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดสุทธาราม สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนวัดสุทธาราม จำนวน 39 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดสุทธาราม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ส่วนด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพภายใน มาตรฐานการศึกษา แผนพัฒนาการจัดการศึกษา

ABSTRACT

The purpose of this research was to study implementation of quality assurance within educational institutions. of Wat Suttharam School, in 6 aspects, consisting of 1) Education standards setting of educational institutions. 2) Preparation of educational development plans for educational institutions. 3) Implementation of the educational management development plan of educational institutions. 4) Evaluation and examination of educational quality. 5) The monitoring of implementation results to develop educational institutions to meet the educational standards. 6) Preparation of the school self-assessment report.

The population used in the research was 39 teachers of Wat Suttharam School. The research instrument was a questionnaire, a 5-level estimator, the statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation. The results of the research showed that the quality

assurance in the schools of Wat Sutttharam School, Klongsan District Office, Bangkok, in all 6 aspects was at a high level. When considering each aspect,

it was found that the implementation of the educational management development plan of educational institutes had the highest average. followed by the research institutions self-assessment report. As for the preparation of educational management development plans of educational institutions, the mean was the lowest.

Keyword: Educational Standards, Education Management, Development Plan

บทนำ

โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตของมนุษยชาติ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งจะต้องมีการเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงการสร้างคนให้มีคุณภาพจึงจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ในมาตรา 47 และ 48 ได้ให้สถานศึกษามีการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งตามกฎหมายกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษาพ.ศ.2561 ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาส่งเสริม กำกับดูแลและติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การดำเนินการตามแผนที่กำหนด การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การติดตามผลการดำเนินการ และการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2563, น.61-62) การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นส่วนสำคัญในการช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ การตัดสินใจตามเกณฑ์เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลส่งผลให้ผู้เรียนที่จบการศึกษามีมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคมและสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องได้อย่างเป็นระบบสถานศึกษาจึงต้องมีระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการโดยผู้บริหารและครูในสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกลไกขับเคลื่อนให้สถานศึกษาพัฒนาไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องบนหลักการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยเห็นว่าศึกษาเพื่อให้ทราบถึงการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดสุทธาราม สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร เพื่อประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำไปเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก และเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการทดสอบระดับชาติ ตลอดจนการพัฒนาการเรียนการสอนต่างๆให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ และมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ ตลอดจนให้ทราบ

ถึงข้อบกพร่องในการที่จะแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และนำไปสู่ผลการวิจัยที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดสุทธาราม สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนวัดสุทธาราม ปีการศึกษา 2563 จำนวน 39 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดสุทธาราม จากกรอบแนวคิดการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ กฏกระทรวง (2561) 6 ด้าน คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดสุทธาราม ยึดกรอบแนวคิดการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ กฏกระทรวง (2561) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดสุทธาราม ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 10 ข้อ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 10 ข้อ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 10 ข้อ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 9 ข้อ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 10 ข้อ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา 8 ข้อ รวม 57 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดสุทธาราม

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดแนวคิดการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดสุทธาราม

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) ระหว่าง 0.67 – 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนคลองหนองใหญ่ (ทองคำ ปานขำอนุสรณ์) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient, 1997, p.160-161) ได้ความเชื่อมั่น 0.990

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้กับครูโรงเรียน วัดสุทธาราม ปีการศึกษา 2563 จำนวน 39 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือ ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุทธาราม เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูในโรงเรียนวัดสุทธาราม จำนวน 39 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 39 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 39 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดสุทธาราม ใน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.103)

สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผล

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดสุทธาราม สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานครพบว่า โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ส่วนด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการอย่างครบถ้วน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรเห็นความสำคัญของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษานำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้บุคคลภายนอกหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สุดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและผู้บริหารสถานศึกษากำหนดโครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคคลภายนอกหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ผู้รับผิดชอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามแผนโครงการ กิจกรรม และผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ดูแล ติดตามและนิเทศงานของครูบุคลากรเพื่อกระตุ้น ส่งเสริมให้ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครู และบุคลากรจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนโครงการ กิจกรรมเมื่อสิ้นสุดแล้วส่วนผู้บริหารสถานศึกษานำผลการดำเนินงานตามแผนโครงการ/กิจกรรมไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในครั้งต่อไปมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นข้อมูลในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีเครื่องมือการประเมินผลและตรวจสอบที่หลากหลายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดปฏิทินปฏิบัติงานในการติดตามผล กรอบระยะเวลาที่ชัดเจน และผู้บริหารสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามผลการดำเนินงานแก่ครูและบุคลากรของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครื่องมือติดตามผลที่หลากหลายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาซึ่งมีเนื้อหา สาระ ครบถ้วนและผู้บริหารสถานศึกษาเสนอผลการประเมินตนเองต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีข้อมูลผลการประเมินตนเอง เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ผลการประเมินตนเองต่อสาธารณชนให้รับทราบด้วยวิธีที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดสุทธาราม พบว่า โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา คือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ส่วนด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสร้างความตระหนัก ให้ครูบุคลากรเห็นความสำคัญของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการวางแผนการดำเนินงานให้ไปในทิศทางเดียวกันโดยผู้บริหารเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานตามแผนโครงการกิจกรรมที่กำหนดไว้ กระตุ้นส่งเสริมให้ปฏิบัติงานตามแผนที่เน้นการมีส่วนร่วม ส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณทรัพยากรต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือแก่ครูบุคลากรทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2553) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางการทำงาน เพื่อให้ทุกคนทุกฝ่ายมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานที่ไม่ขัดแย้งกัน แต่แผนจะไม่มีผลหากการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษาไม่ดำเนินไปตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและระบบคุณธรรมย่อมสร้างคนที่มีคุณภาพได้ไม่ยากนัก ผู้บริหารจะทำหน้าที่จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดูแล กำกับ ติดตามและนิเทศงานของบุคลากรทุกคน/ทุกฝ่าย เพื่อกระตุ้น และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานตามแผนการที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนา เนื่อน้อย (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน และเพื่อประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขาดการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นระบบ ตลอดจนขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำหรับข้อเสนอแนะ ได้แก่ สถานศึกษาควรกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายตามหลักสูตรและแนวทางการจัดการศึกษาควรมีการจัดกระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ควรให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนและการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาควรจัดทำแผนและปฏิทินการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และควรมีการประเมินนิเทศ ติดตามโครงการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตลอดจนควรนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังต่อไป

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการอย่างครบถ้วน มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน มีการตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นการศึกษาถึงเนื้อหา สาระที่กำหนดในมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้อง และเป้าหมายความสำเร็จตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรเห็นความสำคัญของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในการ

รับผิดชอบร่วมกันที่จะจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้สำเร็จลุล่วงโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เข้ามา มีบทบาทหรือการทำงานและการแสดงความรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาสู่เป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษชาภรณ์ แป้นเกตุ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหา และแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาได้แก่ ด้านจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แสดงถึงทิศทางในการดำเนินงานที่มุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดที่ชัดเจน ครบถ้วนเป็นรูปธรรมในการกำหนดกรอบเวลา งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ สามารถติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานของครูบุคลากรได้อย่างคล่องตัว และนำแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายเน้นผลที่ได้รับ สู่ตัวผู้เรียน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม และภาพแห่งความสำเร็จที่ครอบคลุมภารกิจและความรับผิดชอบ โดยผ่านการคิดและวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์มาแล้วอย่างรอบด้าน แสดงทิศทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจำนงค์ จันวิจิตร (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหา การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของครู ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของครู ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า ควรดำเนินงานโดยการจัดประชุมชี้แจงครู และผู้ที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันวางแผนดำเนินงานทำการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรใช้วงจรคุณภาพ PDCA และให้ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ผู้รับผิดชอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามแผน/โครงการ/กิจกรรมเป็นการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกันให้ผู้รับผิดชอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด บรรลุเป้าหมายสอดคล้องกับตัวชี้วัดของโครงการ อีกทั้งมีการกำกับ ดูแล ติดตาม และนิเทศงานของครูบุคลากรเพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ มีการกำหนดเป้าหมายการกำกับ ติดตามไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้ครูบุคลากรเห็นความสำคัญต่อการดำเนินงาน และปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติวิสัย มีการส่งเสริม และสนับสนุนให้กำลังใจแก่ครูบุคลากรในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนา เนื่องน้อย (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานการ

ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน และเพื่อประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขาดการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นระบบ ตลอดจนขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำหรับข้อเสนอแนะ ได้แก่ สถานศึกษาควรกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายตามหลักสูตรและแนวทางการจัดการศึกษาควรมีการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ควรให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนและการทำงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาควรจัดทำแผนและปฏิทินการปฏิบัติงาน ที่ชัดเจน และควรมีการประเมินนิเทศ ติดตามโครงการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตลอดจนควรนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังไป

4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เป็นการประเมินสิ่งที่ทำไปแล้วในภาคการศึกษา ปีการศึกษาที่ผ่านมาของครูและบุคลากรว่าดำเนินงานมีคุณภาพระดับใด พร้อมทั้งให้ระบุหลักฐานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย เป็นการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อนจุดเด่น และจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบว่ามีการดำเนินงาน ตามโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ได้ตามแผนและมีการแก้ไขปรับปรุงงานหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา แก้วจันทร์เพชร (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 และเพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย พบว่า สถานศึกษานำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปใช้เป็นแนวทางจัดทำแผนของสถานศึกษา และมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานในสถานศึกษาที่ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษาโดยทุกฝ่าย มีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังมีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นข้อมูลในการจัดทำรายงานประจำปี ส่วนปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน พบว่า สถานศึกษาควรจัดอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติให้ความรู้ครูบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และระดมความคิดโดยเน้นการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย นำบุคลากรศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จหรือผ่านการประเมินแล้ว สถานศึกษาจัดหางบประมาณสนับสนุนจัดการเรียนการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกองค์การนำผลการประเมินคุณภาพภายในภายนอกมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นต่อไป และนิเทศ กำกับ ติดตาม รายงาน ประเมินคุณภาพภายในเพื่อกระตุ้นการพัฒนางานให้เป็นระบบมากขึ้น

5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ

ประจำปีของสถานศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประเด็นที่สถานศึกษาติดตามผล เช่น กระบวนการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาว่าดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดหรือไม่ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษากำหนดปฏิทินปฏิบัติงานในการติดตามผล กรอบระยะเวลาที่ชัดเจนทำให้ครูบุคลากรมีความตระหนักเห็นความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และกระตือรือร้นที่จะดำเนินปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรมตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ นันทเวช (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติและประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียนสหวิทยาเขตและระยะห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางการพัฒนาแยกเป็นรายด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียนใช้กระบวนการ PLC ผู้บริหารต้องมีเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนของครูต้องมีคุณภาพสร้างความมุ่งมั่น สร้างวิสัยทัศน์ให้กับนักเรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพครู พัฒนาความรู้ในการจัดการเรียนการสอนต้องกำหนดเป้าหมายวิธีการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารต้องกำกับติดตามตลอดด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม นำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นเนื้อหา นักเรียนได้สร้างชิ้นงานหรือนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ในการเรียนรู้ และด้านระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 ขั้นตอน ให้ครบถ้วนสมบูรณ์

6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ซึ่งมีเนื้อหา สาระ ครบถ้วน มีการตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการจัดทำ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่สะท้อนคุณภาพของสถานศึกษาและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ข้อมูลที่เก็บรวบรวมเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษาและผลดำเนินงานของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาที่เกิดขึ้นจริง และสะท้อนคุณภาพในแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างครบถ้วนชัดเจน ซึ่งมีสาระสำคัญแบ่งได้เป็น 4 ประเด็น คือ ข้อมูลพื้นฐาน ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา แนวทางการพัฒนาและความต้องการความช่วยเหลือ ภาคผนวก และยังเป็นฐานข้อมูลสำหรับรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉวีดา เวชญาลักษณ์ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 1 งานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการดำเนินการ ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน ประเด็นที่มีการดำเนินงานแต่ละด้านมีดังนี้ ด้านการเตรียมการ คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบาย และแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจนด้านการดำเนินการ คือ ผู้บริหารจัดทำแผนปฏิบัติการ

ประจำปีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ ด้านการรายงาน คือ สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี ส่งให้สำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประเมิน ส่วนแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า ควรวางแผนประชุมกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน ติดตาม ตรวจสอบประเมินผลชิ้นงานจากแฟ้มเอกสาร การประกันคุณภาพควรจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพ ควรมีการนำกระบวนการ PDCA เข้ามาในการดำเนินงาน โดยให้มีการจัดทำปฏิทินในการตรวจสอบวางแผนการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะให้บุคคลภายนอกหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พร้อมทั้งวางแผนการจัดการศึกษาวิเคราะห์ สรุปจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพบริบทความต้องการของชุมชน
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคคลภายนอกหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี พร้อมทั้งตรวจสอบความต้องการของผู้ปกครองชุมชนเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจะนำผลการดำเนินงานตามแผน/โครงการ/กิจกรรมไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในครั้งต่อไป เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ มาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่กำหนดไว้
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีเครื่องมือการประเมินผลและตรวจสอบที่หลากหลาย จัดทำเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ และประเมินผลตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อปรับปรุงพัฒนางานอย่างเป็นระบบ
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจะสร้างเครื่องมือติดตามผลที่หลากหลาย พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และนำผลการประเมินไปใช้ในการกำกับติดตาม และควบคุมการดำเนินงาน
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเผยแพร่ผลการประเมินตนเองต่อสาธารณชนให้รับทราบด้วยวิธีที่หลากหลาย พร้อมทั้งนำผลจากการประเมินตนเองไปพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษา
2. ควรจะศึกษากระบวนการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความเป็นเลิศ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- จำนงค์ จันวิจิตร. (2559). การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2559). การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- พิชชาภรณ์ แป้นเกตุ. (2559). สภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พินิจ นันทเวช. (2560). สภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัตนา แก้วจันทร์เพชร. (2558). แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร.
- วันทนา เนื่อน้อย. (2559). การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตตั้ง.